

Verslag van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken 19 juli 2004 te Brussel

Met betrekking tot hetgeen is aangegeven over de openbaarheid van de onder de agendapunten opgenomen documenten, kan worden opgemerkt dat het de stand weergeeft d.d. 18 augustus 2004. Een actuele weergave is te vinden in het documentenregister van de Raad¹.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde en aanvullende geannoteerde agenda, komen te vervallen. Teneinde referentie aan de geannoteerde en aanvullende geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde en aanvullende geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u tezamen met dit verslag - voor zover nog niet eerder ontvangen - worden toegezonden.

I Raad JBZ

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

De agenda werd goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document : 11478/04 PTS A 36 (NL)
status document : openbaar

De lijst van A-punten werd goedgekeurd. Op deze lijst ontbreken de punten 2f Ontwerp-verordening van de Raad tot oprichting van een Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie, 2g Voorstel voor een beschikking van de Raad tot instelling van het Europees Vluchtelingenfonds voor het tijdvak 2005-2010, 2h Ontwerp-raadsconclusies over een gemeenschappelijke minimumlijst van veilige landen van herkomst, 2k EU-compendium inzake dreigingsbeoordelingen bij terrorismebestrijding, 2l Strategisch document inzake terroristische dreiging, 2n Raadsconclusies inzake de Schengen-evaluatie van Oostenrijk en 2o Concept Raadsconclusies inzake de capaciteit van de civiele bescherming binnen de Europese Unie, die bij de geannoteerde agenda en de aanvullende geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst van de Raad aan uw Kamer zijn voorgelegd. Deze punten zullen mogelijk voor een volgende bijeenkomst van de Raad als A-punt worden geagendeerd.

Op de lijst van A-punten is nog een onderwerp opgenomen dat reeds eerder aan uw Kamer is voorgelegd. Het betreft het punt 9 (Voortgang wat betreft uitvoeringsnota's betreffende het terugdringen van de vraag naar en het aanbod van drugs en het aanbod van synthetische drugs). De bij dit onderwerp behorende documenten treft u – voor zover nog niet eerder ontvangen - in de bijlage bij dit verslag aan.

3. Mededeling van de Commissie inzake de totstandkoming van een enkelvoudige procedure voor de behandeling van verzoeken om bescherming in de lidstaten

document : COM(2004) 503 (EN)
status document : openbaar

¹ <http://ue.eu.int/cm3/fo/showPage.asp?id=549&lang=nl&mode=g>

In de presentatie van deze mededeling van de Commissie worden de voordelen van een enkelvoudige procedure uiteengezet, van een asielprocedure waarin alle beschermingsvormen – vluchtelingenstatus en subsidiaire bescherming – door één instantie worden onderzocht en beoordeeld.

Naast lidstaten, zoals Nederland, die dit systeem al kennen, zijn er ook lidstaten waarin verzoeken om subsidiaire bescherming door andere instanties worden beoordeeld dan verzoeken om erkenning als vluchteling. De mededeling bevat voorstellen om een actieplan op te stellen om de totstandkoming van een enkelvoudige procedure in de lidstaten te bevorderen.

De Commissie stelde dat een enkelvoudige procedure de asielprocedure versnelt en daadkrachtiger maakt. Het is een methode om de overstap te regelen.

Echter, geconstateerd wordt dat een aantal lidstaten vinden dat er eerst gezorgd zou moeten worden voor een goede toepassing van het bestaande instrumentarium en een goede administratieve samenwerking. Ook zou een evaluatie moeten plaatsvinden. De Commissie kiest voor een dynamische aanpak, waarbij een verdere uitdieping wordt voorbereid. De komende twee jaar moeten de lidstaten in staat zijn de omzetting in nationale wetgeving te evalueren, vanaf 2006 kunnen dan nieuwe maatregelen worden besproken.

4. Jaarrapport van de Commissie inzake immigratie en integratie

document : COM(2004) 508 (EN)
status document : openbaar

De Commissie lichtte als belangrijke aandachtspunten uit het eerste jaarrapport het bestrijden van illegale migratie en de mogelijkheid om te komen tot gemeenschappelijke basisbeginselen voor integratie van derdelanders in onze samenlevingen. De Commissie acht het van belang om doelstellingen en richtsnoeren te ontwikkelen op de verschillende beleidsterreinen.

Daarnaast acht de Commissie operationele samenwerking op het gebied van grenzen van belang. Het agentschap is daarbij een belangrijk instrument, dat meer begrotingssteun zou moeten krijgen. Er moet een controlecode komen naast de gemeenschappelijke handleiding en de reeds voorgelegde regels. De tijdige ontwikkeling van informatiesystemen is van groot belang: het gaat dan om het Visuminformatiesysteem en de tweede generatie SIS. Beiden hebben grote begrotings- en technologische gevolgen. De Commissie ziet het als een prioriteit om synergie tot stand te brengen bij de uitvoering. Daarbij is de afschaffing van controles aan de binnengrenzen een eerste punt van aandacht. Voorts wil Commissie lessen trekken uit Dublin II en de evaluatie van het Schengen-acquis, waarvoor financiële hulp beschikbaar is.

Tot slot memoreerde de Commissie in dit verband aan de presentaties op 8 juni jl. van de mededelingen inzake “durable solutions” (duurzame oplossingen) en de link legale/illegale migratie die ook van belang zijn voor de totstandkoming van het Meerjarenprogramma.

5. Mededeling van de Commissie inzake een gemeenschappelijk terug- en overnamebeleid

document : SEC(2004) 946 RESTREINT UE² (NL)
status document : niet openbaar

Deze mededeling bevat een overzicht van de resultaten van de door de Commissie gevoerde onderhandelingen over het afsluiten van Europese terug- en overnameakkoorden met derde landen. Er wordt ingegaan op de bestaande knelpunten en er worden voorstellen voor de toekomst gedaan. De Commissie achtte de balans nog niet positief en stelde dat een benadering met andere onderhandelingsmandaten noodzakelijk is om met bepaalde derde landen tot terug en overname-overeenkomsten te komen.

² Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisname aan de Kamer aangeboden.

6. Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Een verbeterde toegang tot informatie voor wetshandhavingsinstanties

document : 10745/04 ENFOPOL 77 CRIMORG 53³ (EN)
status document : niet openbaar

De mededeling van de Commissie inzake de verbeterde toegang tot informatie voor wetshandhavingsdiensten is besproken in het ochtenddeel van het Meerjarenprogramma JBZ. Commissaris Vitorino heeft in zijn bijdrage de nadruk gelegd op de noodzaak aan gemeenschappelijke standaarden en het vergroten van het wederzijds vertrouwen.

7. Meerjarenprogramma Justitie en Binnenlandse Zaken

document : 11122/04 JAI 258⁴ (NL)
status document : openbaar
document : 10249/04 JAI 204⁵ (NL)
status document : openbaar

In het openbare deel van de behandeling in de Raad van het Meerjarenprogramma JBZ, heeft het voorzitterschap een schets gegeven van de context en het belang van dit programma voor de samenwerking op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken.

De genoemde aandachtsvelden voor het nieuwe programma zijn: verbetering van de toegang tot de rechter en de bescherming van de rechten van burgers, een doeltreffende rechtsspraak (civiel en straf), samenwerking bij terrorisme bestrijding en strafrechtelijke samenwerking, een gemeenschappelijk beheer van migratiestromen, grensbescherming en de integratie van derdelanders.

Het voorzitterschap gaf aan dat er reeds veel bereikt is op Europees niveau, maar dat de uitvoering op nationaal niveau vaak nog te wensen over laat. Implementatie en evaluatie zullen voor de komende periode tot de prioriteiten behoren.

Hierna gaf Commissaris Vitorino zijn openbare reactie op het document van het voorzitterschap. In zijn ogen zijn er drie bouwstenen: de overblijvende onderdelen van het Tampere actieprogramma, de aanvullingen op Tampere zoals in de conclusies van de Europese Raden van Sevilla en Thessaloniki zijn beschreven en de nieuwe ontwerp-grondwet van de Europese Unie. Een stap-voor-stap benadering met realistische doelstellingen zou de beste werkwijze zijn. Hij pleitte daarbij ook voor een moment van evaluatie, eind 2006.

Hierop volgde het oriënterende debat in de Raad, gesplitst in een ochtend- en een middagdeel. Het voorzitterschap gaf in de inleiding aan dat het onderwerp Meerjarenprogramma JBZ op de agenda van de Informele bijeenkomst op 30 september/1 oktober en op de agenda van de Raad van 25/26 oktober staat. De conclusies zullen tijdens de Europese Raad op 5 november moeten worden aangenomen.

Het ochtend-deel van de Raad werd vervolgens besteed aan die delen van het programma die niet over asiel en migratie gaan.

De voorzitter concludeerde aan het einde van dit debat, dat er een brede consensus bestaat om een praktisch programma tot stand te brengen dat bij de burger aanslaat. Het nieuwe programma moet de prioriteiten aangeven voor de komende periode en duidelijk maken hoe Europa een concrete meerwaarde brengt. Het gaat hierbij niet alleen om betere praktische samenwerking maar ook om Europese regelgeving. Op het terrein van burgerlijk en handelsrecht zullen een aantal nieuwe stappen gezet moeten worden waarbij de samenhang tussen wederzijdse erkenning en basis normen dient te worden uitgewerkt. Hetzelfde geldt voor het strafrecht. Politiesamenwerking dient efficiënter te worden via een betere uitwisseling

³ Reeds aan de Kamer toegezonden bij de geannoteerde agenda voor de Raad van 19 juli 2004, 23 490, Y en nr. 330.

⁴ Reeds aan de Kamer toegezonden bij de aanvullende geannoteerde agenda voor de Raad van 19 juli 2004, 23 490, nr. 331.

⁵ Reeds aan de Kamer toegezonden als document COM(2004) 401 bij brief van 16 juni 2004, kenmerk: 5292959/04/SIZ.

van gegevens en praktische samenwerking. Tevens moeten mechanismen worden gevonden om zeker te stellen dat wat op Europees niveau wordt afgesproken ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Evaluaties zullen deel gaan uitmaken van het nieuwe programma.

Voor november zouden de bestaande Europol Conventies moeten worden geratificeerd.

Immers er kan niet worden besloten dat Europol een grotere rol krijgt als haar daarvoor niet tegelijkertijd de juridische bevoegdheid wordt geven. De idee van de Commissie van een mid-term evaluatie is interessant en dient verder te worden onderzocht.

Het middag-deel van het debat stond in het teken van asiel, migratie, grenzen en integratie.

De discussie stond in het teken van de vraag hoever de samenwerking binnen Europa dient te gaan. Duidelijker gesteld; wat willen de ministers in de volgende fase van Europese samenwerking bereiken?

De voorzitter vatte de discussie aan het einde van de middag samen. Er bestaat brede steun voor het opzetten van een gemeenschappelijk asielsysteem, maar over het tempo waarin deze tot stand moet komen bestaan verschillende gedachten. De lidstaten onderschreven het belang van het gebruik van biometrie in reisdocumenten en een goede buitengrenscontrole met aandacht voor financiële solidariteit en het opzetten van een grensagentschap. Dit is ook van belang in het kader van terrorismebestrijding.

Er was consensus inzake het belang om te komen tot een gemeenschappelijk visumbeleid. Idem voor het belang voor een gemeenschappelijk terugkeerbeleid en de mogelijkheid van hulp voor projecten in de regio. Er moet aandacht zijn voor VIS en SIS II. De mogelijkheid moet worden gezien of er gestuurd kan worden op migratiestromen. Daarnaast bleek er veel steun te zijn voor praktische maatregelen voor evaluatie en implementatie.

Ter afsluiting herhaalde de voorzitter het verzoek om bijdragen van de lidstaten.

Het voorzitterschap zal de bijdragen van de delegaties analyseren om te zien wat de perspectieven kunnen zijn en wat de hoofdvragen en de knelpunten zijn, zodat deze in de volgende bijeenkomst van de Raad besproken kunnen worden.

8. Terrorismisme

- Follow-up van de Europese Raad van 17-18 juni 2004

Terrorisme coördinator de heer De Vries verwees in zijn korte bijdrage in de Raad naar de conclusies van de Europese Raad van 17-18 juni en haalde enkele punten naar voren. O.a.:

- Civiele bescherming als follow-up van terroristische aanslagen en andere rampen
- Bescherming van vitale infrastructuur
- Externe relaties
- Onderwerper in de betrekkingen met derde landen.
- Aanbevelingen m.b.t. Eurojust.

Commissaris Vitorino had een eveneens korte bijdrage met verwijzing naar de mededeling inzake de uitwisseling van informatie, die bij de discussie over het Meerjarenprogramma aan de orde is gekomen.

Het voorzitterschap gaf ter afsluiting aan dat terrorisme op de agenda van deze Raad blijft figureren en dat de Raad hopelijk in september kan terugkomen op enkele onderwerpen die nog dienen te worden besproken.

9. Diversen

A) Olympische Spelen

De Griekse delegatie heeft een uitleg gegeven over de veiligheidsmaatregelen rond de Olympische Spelen in Athene. Er is een veiligheidsplan gemaakt voor heel Griekenland met ongeveer 200 operationele plannen. Met veel landen en internationale organisaties zijn afspraken gemaakt over samenwerking.

B) Europees Strafreger

De Belgische minister van Justitie schets de aanleiding voor deze discussie, die voortkomt uit de Fourniret-zaak die nu in België speelt. Er zijn nog veel mazen in de Europese regelgeving die er voor zorgen dat informatie niet bekend is of dat bepaalde

verboden niet in een andere lidstaat van toepassing zijn. Daarom wil de Belgische delegatie zelf komen met een voorstel, specifiek gericht op veroordelingen voor misdrijven die zijn gericht tegen kinderen. Daarnaast vraagt zij of de Europese Commissie met een voorstel komt.

Commissaris Vitorino gaf aan dat het onderwerp Europees Strafrechtregister reeds deel uitmaakt van het werkprogramma van de Commissie. De Europese Raad had tijdens de bijeenkomst van jl. maart om een voorstel gevraagd in 2005. Het plan van de Commissie is om in december 2004 met een witboek te komen. Indien de Raad daar om vraagt kan de Commissie proberen deze termijn naar voren te halen en bijvoorbeeld in oktober reeds met een voorstel te komen voor het aan elkaar koppelen van bestaande strafregisters. Het voorstel zou een verplichting inhouden tot het informeren van andere lidstaten. De voorzitter nodigde de Commissie uit om in oktober met het genoemde voorstel te komen.

C) Voorstel voor wederzijdse erkenning bij overname van tenuitvoerlegging van vonnissen van andere EU-lidstaten

Dit voorstel is niet op deze bijeenkomst van de Raad besproken.

D) Verklaring Estland

In de vorige bijeenkomst van de Raad is een aantal verklaringen over uitlevering en confiscatie afgelegd. Estland deelde mede op grond van artikel 24, lid 5, van het EU-Verdrag een brief te hebben rondgedeeld, waarin staat dat deze verklaringen voldoen aan de Estse constitutionele vereisten.

E) Directeur Europol

De voorzitter gaf de conclusie van de tijdens de lunch besproken procedure inzake de benoeming van een nieuwe directeur voor Europol. Er is politieke overeenstemming om de procedure rond het zoeken van een nieuwe directeur opnieuw te starten.

Bijlage

Overzicht van documenten op de lijst van A-punten die nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, zijn toegezonden.

Hierbij volgt aan de hand van de nummering van de A-punten van de geannoteerde en aanvullende geannoteerde agenda een overzicht van documenten die tijdens deze Raad waren geagendeerd maar nog niet zijn toegezonden omdat ze op dat moment nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, beschikbaar waren.

2c.	document	: 10848/04 ENFOPOL 82	(NL)
	status document	: openbaar	
2i.	document	: 10847/04 EUROPOL 37	(NL)
	status document	: openbaar	
2m.	document	: 10829/04 DROIPEN 29 COMIX 430	(NL)
	status document	: openbaar	
B 6.	document	: COM(2004) 503	(EN)
	status document	: openbaar	
	document	: COM(2004) 508	(EN)
	status document	: openbaar	
	document	: SEC(2004) 946 RESTREINT UE ⁶	(NL)
	status document	: niet openbaar	
	document (A-puntenlijst)	: 11478/04 PTS A 36	(NL)
	status document:	: openbaar	
9.	document	: 10807/04 CORDROGUE 51	(EN)
	status document	: openbaar	
	document	: 10481/04 CORDROGUE 43	(EN)
		+ COR 1	(EN)
	status document	: openbaar	

⁶ Dit document wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de Kamer aangeboden.